„W Kręgu Branickich” kuratorskie oprowadzanie po ekspozycji

Muzeum Podlaskie zaprasza do białostockiego Ratusza w niedzielę 7 lipca 2019 r. o godz. 11.00 oraz w niedzielę 4 sierpnia 2019 r. o godz. 10.00 na spotkania na wystawie, które poprowadzi autorka ekspozycji – historyk sztuki Anna Dąbrowska

Muzeum Podlaskie zaprasza do białostockiego Ratusza w niedzielę 7 lipca 2019 r. o godz. 11.00 oraz w niedzielę 4 sierpnia 2019 r. o godz. 10.00 na spotkania na wystawie, które poprowadzi autorka ekspozycji – historyk sztuki Anna Dąbrowska

Wystawa poświęcona została znanym postaciom związanym poprzez koligacje rodzinne, układy polityczne i stosunki towarzyskie z Janem Klemensem Branickim i jego żoną Izabelą z Poniatowskich. Wystawa koncentruje się na ich przedstawieniach portretowych i choć jest ich tylko kilkadziesiąt, a to zaledwie ułamek z ogromnej liczby możnowładców, szlachty i duchowieństwa, które przewinęły się przez życie obojga małżonków, niemniej składają się one na swoisty zbiorowy portret osiemnastowiecznej elity towarzyskiej i politycznej.

Oprócz portretów siostry Urszuli i ukochanej siostrzenicy Marii Karoliny, czynnie wspierających Jana Klemensa w działalności politycznej, na wystawie pojawia się konterfekt słynnego dziada Jan Kazimierza Sapiehy, po którym przyszły hetman odziedziczył chrzestne imiona. Zobaczyć będzie można wizerunek ukochanej pierwszej żony Katarzyny Barbary z Radziwiłłów, rodu skoligaconego z Branickimi, jak też portret wiernego towarzysza rozmaitych towarzyskich i politycznych przedsięwzięć Karola Radziwiłła „Panie Kochanku”.

Z kolei rodzina Izabeli – Poniatowscy, oprócz rodziców i rodzeństwa, jest reprezentowana również przez młodsze pokolenie. Pojawia się wśród nich słynna pamiętnikarka Anetka z Tyszkiewiczów, dzięki której zapiskom znamy szczegóły z życia białostockiego dworu. Zaś dla miłośników militarnych talentów księcia Józefa Poniatowskiego niewątpliwą gratką będzie jego młodzieńczy portret: bez słynnego wąsa, a za to w … peruce.

Jan Klemens Branicki to niewątpliwie jedna z najważniejszych postaci w krajobrazie politycznym XVIII- wiecznej Rzeczypospolitej. Jego żona z kolei, wraz ze wstąpieniem przez brata na tron, weszła w skład rodziny królewskiej. Na wystawie nie mogło więc zabraknąć portretów władców: obu królów Augustów z dynastii Wettinów, Stanisława Augusta Poniatowskiego, jak i króla Ludwika XV, w którego polityce zagranicznej Branicki odgrywał znaczącą rolę. Pośród licznie zgromadzonych męskich wizerunków na wystawie prezentowane są, wyróżniające się urodą, portrety wpływowych kobiet

na wystawie prezentowane są, wyróżniające się urodą, portrety wpływowych kobiet epoki saskiej: pięknej naturalnej córki Augusta Mocnego Anny Orzelskiej oraz Katarzyny z Zamoyskich Mniszchowej – obu, jak głosiła plotka, uczuciowo związanych z Janem Klemensem.

Niewątpliwą atrakcją białostockiej wystawy są również portrety samych Państwa Branickich pokazujących ich na różnych etapach życia. Oprócz pozyskanych niedawno do zbiorów Muzeum obrazów ukazujących parę, gdy byli małżeństwem z długoletnim stażem, zobaczyć można dwie prace Antoniego Tallmana wykonane tuż po ślubie młodziutkiej Izabeli ze zdecydowanie starszym magnatem. Obrazy te, na co dzień zawieszone na wysokości kilku metrów w kościele Trójcy Przenajświętszej w Tykocinie, w Muzeum są niemal na wyciągnięcie ręki.

Co warte podkreślenia, większość prezentowanych obrazów z epoki, choć znana z reprodukcji, nigdy nie była w Białymstoku pokazywana. Obrazy pochodzą ze zbiorów:

Muzeum Archidiecezjalnego w Przemyślu

Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie

Muzeum Narodowego w Krakowie

Muzeum Narodowego w Poznaniu

Muzeum Narodowego w Warszawie

Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie

Muzeum Podlaskiego w Białymstoku

Muzeum Zamoyskich w Kozłówce

Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Trójcy Przenajświętszej w Tykocinie

Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, w depozycie w Muzeum Narodowym w Poznaniu

Zamku Królewskiego na Wawelu – Państwowe Zbiory Sztuki

mat.org.

Czytaj też: Zjazd rodziny Branickich w Muzeum Podlaskim w Białymstoku